

Seletuskiri

Tori Vallavolikogu 02.2021 määruse „Tori valla noortevolikogu moodustamine ja põhimäärus“ eelnõu juurde.

Eelnõu eesmärk

Määruse eelnõu eesmärk on moodustada Tori valla noortevolikogu ja kehtestada noortevolikogu põhimäärus.

Noortevolikogu on kohaliku tasandi noorte osaluskoogu, mis tegutseb vallavolikogu juures ja mille liikmed on noored. Noortevolikogu eesmärk on arutada valla pädevusse kuuluvaid noori puudutavaid küsimusi ning teha nende kohta ettepanekuid vallavolikogule ja -valitsusele, lähtudes noorte vajadustest ja huvidest.

Eelnõu juriidiline alus

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse ja noorsootöö seaduse § 9 lõigete 1 ja 3 alusel.

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõike 1 alusel on omavalitsuse ülesanne korraldada vallas või linnas sotsiaalteenuste osutamist, sotsiaaltoetuste ja muu sotsiaalabi andmist, eakate hoolekannet, kultuuri-, spordi- ja noorsootööd, elamu- ja kommunaalmajandust, veevarustust ja kanalisatsiooni, heakorda, jäätmehooldust, ruumilist planeerimist, valla- või linnasisest ühistransporti ning valla või linna teede ehitamist ja korrahooldu, kui need ülesanded ei ole seadusega antud kellegi teise täita.

Noorsootöö seaduse § 9 lõike 1 alusel võib valla- või linnavolikogu juurde moodustada noortevolikogu. Noortevolikogu eesmärgiks on arutada valla või linna pädevusse kuuluvaid noori puudutavaid küsimusi ning teha nende kohta ettepanekuid valla- või linnavolikogule ja valla- või linnavalitsusele, lähtudes noorte vajadustest ja huvidest.

Noorsootöö seaduse § 9 lõike 3 alusel kehtestab noortevolikogu tegutsemise alused valla- või linnavolikogu.

Eelnõu sisu

Paragrahvis 1 asutatakse Tori valla noorte volikogu, mis moodustatakse Tori Vallavolikogu juurde.

Paragrahvis 2 sätestatakse noortevolikogu toimimise põhimõtted. Noorte volikogu on Tori Vallavolikogu juures tegutsev 11 liikmeline esinduskogu, kes esindab Tori valla noorte huve. Noortevolikogu põhitegevuseks on ühiskondliku elu korraldamises aktiivsema osalemise võimaldamine ja nende tegevus rajaneb demokraatia põhimõtetel, liikmete omaalgatusel ning ühistegevustel. Noortevolikogu, vallavolikogu ja vallavalitsus teevad koostööd noorsootöö kavandamisel, toetamisel ja hindamisel.

Paragrahvis 3 kehtestatakse noortevolikogu tegevuse eesmärgid ja ülesanded. Noortevolikogu eesmärkideks on valla noorte õiguste ja huvide esindamine ning nõuande- ja otsustusprotsessides osalemine, kaasärääkimine valla noorsootöö küsimustes ning noorte julgustamine kodanikualgatuslikule tegevusele. Samuti koostöö korraldamine teiste noortevolikogude ja -ühendustega ning ettevõtjatega maakondlikul, riiklikul ning rahvusvahelisel tasandil. Noortevolikogu peamisteks ülesanneteks on noorte kaasamine, noori puudutavate küsimuste arutamine, vallavalitsusele ja vallavolikogule ettepanekute tegemine, osalemine vallavolikogu istungitel ja komisjonide koosolekutel. Noortevolikogu oluliseks ülesandeks on veel erinevate noortele suunatud sündmuste korraldamine.

Paragrahvis 4 sätestatakse noortevolikogu liikmeks kandideerimise tingimused. Kandideerimis- ja hääletamisõigus on 14-26 aastastel Tori valla noortel. Noortevolikogus on 11 liiget ja see valitakse kaheks aastaks. Valituks osutuvad need kandidaadid, kes saavad kõige rohkem hääli.

Paragrahvis 5 sätestatakse valimiskomisjoni moodustamise tingimused ja koosseis. Noortevolikogu valimist korraldab üheksaliikmeline valimiskomisjon, ja selle koosseisu kinnitab vallavalitsus valimistaasta 1. aprilliks. Valimiskomisjoni kuuluvad, kaks vallavalitsuse haridus- ja kultuuriosakonna esindajat, kolm valla noortekeskuse esindajat, neli valla põhikooli ja gümnaasiumi õpilasesinduse esindajat. Valimiskomisjoni koosseisu ei tohi kuuluda noored, kes kandideerivad ise noortevolikogusse. Valimiskomisjon valib oma liikmete seast esimehe ja aseesimehe, kes korraldavad komisjoni tegevust.

Paragrahvis 6 kehtestatakse valimiste läbiviimise kord. Noortevolikogu valimiste toimumise aeg ja koht, elektroonilise valimise aeg, valimiskomisjoni asukoht, tööaeg ja kontaktandmed ja muu vajalik info avaldatakse hiljemalt 10. aprilliks valla veebilehel, sotsiaalmeedias, valla üldhariduskoolides ja noortekeskustes. Noortevolikogusse kandideerija esitab valimiskomisjonile kandideerimisavalduse hiljemalt valimise aasta 25. aprilliks ja valimiskomisjon registreerib kõik nõuetekohaselt registreerimiseks esitatud kandidaadid nende esitamise järjekorras. Valimiskomisjoni poolt registreeritud kandidaatide nimekiri avaldatakse alates 1. maist valla veebilehel ja sotsiaalmeedias ning valimispäeval hääletusruumis.

Paragrahvis 7 kehtestatakse hääletamise läbiviimise tingimused. Noortevolikogu valimised toimuvad sedelhääletusena ja elektrooniliselt. Sedelhääletuse korral väljastab valimiskomisjon noortele hääletussedelid. Elektrooniline küsitlus toimub veebikeskkonnas. Valimistoimingu ajal registreeritakse dokumendi alusel valijad nimekirjas, milles on valija järjekorranumber, ees- ja perekonnanimi, vanus, elukohta aadress ja allkiri valimissedeli kättesaamise kohta. Valimissedeli vormi kinnitab valimiskomisjon. Valija märgib valimissedelile kandidaadi numbri ja laseb täidetud sedeli hääletuskasti. Hääletamisruum peab võimaldama salajast hääletamist.

Paragrahvis 8 sätestatakse hääletamis- ja valimistulemuste kindlaks tegemine. Valimiskomisjon avab hääletamiskastid pärast hääletamise lõppemist. Avamise juures peab olema üle poole valimiskomisjoni koosseisust. Enne hääletamiskastide avamist peab valimiskomisjon üle lugema ja kustutama kõik valijatele välja andmata jäänud, samuti valijate tagastatud rikutud hääletamissedelid. Valimiskomisjon teeb hääletamiskastides olnud sedelite alusel kindlaks hääletamisest osavõtnud valijate arvu, kehtetute sedelite arvu ning kandidaatidele antud häälte arvu ning kannab need oma protokollis. Lõplikud hääletustulemused selguvad sedelhääletuse tulemuste ja elektrooniliste häälte liitmisel. Valituks osutuvad 11 enim hääli saanud kandidaati. Valimistulemused avaldatakse hiljemalt kolmandal päeval pärast valimisi Tori valla veebilehel ja sotsiaalmeedias.

Paragrahvis 9 kehtestatakse noortevolikogu töökorraldus. Noortevolikogu töövormiks on koosolekud, mis toimuvad vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui üks kord kahe kuu jooksul. Erakorraline koosolek kutsutakse kokku, kui seda soovivad kaks kolmandikku noortevolikogu liikmetest. Esimese noortevolikogu koosoleku kutsub kokku valimiskomisjon ja viib läbi esimehe ja aseesimehe valimise. Noortevolikogu koosolek on otsustusvõimeline, kui sellest võtab osa üle poole valitud koosseisust, istungi kutsub kokku ja päevakorra kavandi koostab noortevolikogu esimees või aseesimees. Küsimuse võtmiseks noortevolikogu koosoleku päevakorda tuleb esitada kirjalik ettepanek noortevolikogu esimehele. Noortevolikogu koosolekud on üldjuhul avalikud ja otsused võetakse vastu avalikul hääletamisel poolthäälte enamusega. Noortevolikogu koosolekud protokollitakse ja edastatakse vallavalitsusele. Noortevolikogu kehtestab oma täpsema töökorralduse noortevolikogu töökorraga.

Paragrahvis 10 sätestatakse noortevolikogu vahendite ja eelarve kujunemine ja käsutamine. Noortevolikogul on oma eelarve Tori valla eelarve koosseisus ja see kujuneb Tori vallalt eraldatud vahenditest ja muudest vahenditest. Noortevolikogu võib oma tegevuste elluviimiseks taotleda finantsilist või materiaalselt sponsorlust erinevatelt füüsilistelt ning juriidilistelt isikutelt. Noortevolikogu eelarve käsutamine toimub noortevolikogu otsuse alusel, mis on kooskõlastatud eelnevalt vallavalitsusega

Paragrahvis 11 sätestatakse noortevolikogu juhtimise põhimõtted. Noortevolikogu tegevust juhib esimees, tema äraolekul aseesimees. Noortevolikogu esimees juhib koosolekuid, koordineerib noortevolikogu tööd, korraldab asjaajamist ja esitab noortevolikogu otsused ettepanekuna vallavolikogule ja -valitsusele, vajadusel esitleb neid. Noortevolikogu esimees täidab teisi põhimääruse ja noortevolikogu kehtestatud töökorraldusega pandud ülesandeid ning esitab kord aastas ülevaate oma tegevuse kohta vallavolikogule. Noortevolikogu võib esimehe või aseesimehe ametist ennetähtaegselt vabastada, kui selleks on mõjuv põhjus ja selle poolt hääletab 2/3 noortevolikogu liikmetest. Esimehe või aseesimehe ennetähtaegsel vabastamisel korraldab noortevolikogu uue esimehe või aseesimehe valimised, kelle volitused kestavad kuni noortevolikogu järgmise koosseisu valimisteni.

Paragrahvis 12 sätestatakse noortevolikogu õigused ja kohustused. Noortevolikogul on eesmärkide saavutamiseks õigus osaleda valla elu korraldamise küsimuste aruteludel, esitada vallavolikogule ja vallavalitsusele omapoolseid arvamusi ja soovitusi, kaitsta noorte huve neid puudutavates küsimustes, saada informatsiooni valla õigusaktide eelnõude kohta, algatada noorteüritusi ning moodustada nende organiseerimiseks töögrupe, algatada heategevuslikke üritusi. osaleda vallavolikogu ja vallavolikogu komisjonide koosolekutel, kasutada vallavalitsuse ruume koosolekute pidamiseks. Noortevolikogu on kohustatud arvestama valla noorte huvide, soovide, vajaduste ja ettepanekutega, esitama vallavalitsusele järgmise aasta tegevuskava ja eelarve projekt jooksva aasta 1. oktoobriks, kooskõlastama jooksva aasta tegevuskava ja eelarve muudatused vallavalitsusega. Noortevolikogu vastutab valla eelarvest saadud rahaliste vahendite kasutamise üle.

Paragrahvis 13 kehtestatakse noortevolikogu liikmete õigused ja kohustused. Noortevolikogu liikmetel on õigus osaleda noortevolikogu üritustel ja läbiviidavates projektides, osaleda hääleõiguslikuna noortevolikogu istungite töös, moodustada erinevaid töögrupe, konsulteerida vallavalitsuse teenistujatega, umbusaldada noortevolikogu ametisse valitud inimesi, kui nad ei täida oma kohustusi korrektselt ja astuda noortevolikogust välja avalduse alusel. Noortevolikogu liikmed on kohustatud aitama kaasa noortevolikogu eesmärkide saavutamisele, täitma põhimäärust ja noortevolikogu, osalema noortevolikogu istungitel, vajadusel esindama noortevolikogu ja arendama noortevolikogu tegevust.

Paragrahvis 14 sätestatakse noortevolikogu liikmete väljaarvamise kord. Noortevolikogu liikme võib noortevolikogust välja arvata koosseisu häälteenamuse otsusega, kui liige rikub põhimääruse nõudeid, liige kahjustab oma tegevusega noortevolikogu mainet. Liige arvatakse noortevolikogust välja, kui liige ei ole ilma mõjuva põhjusega osalenud kolmel järjestikusel istungil, liige ületab lubatud vanusepiiri, liige ei ela või ei õpi enam Tori vallas. Noortevolikogus vabanenud liikme kohale määrab juhatus uue liikme noortevolikogu valimistel enim hääli saanud toetajaliikmete kandidaatide seast. Noortevolikogu esimees informeerib väljaarvatavat liiget vähemalt neliteist päeva ette enne kavandatava noortevolikogust väljaarvamise otsuse tegemist.

Paragrahvis 15 sätestatakse noortevolikogu põhimääruse vastuvõtmise ja muutmise kord.

Paragrahvis 16 kehtestatakse noortevolikogu tegevuse lõpetamise kord.

Eelnõu on kooskõlastatud haridus- ja noorsookomisjoniga.

Eelnõu mõjud, rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja eeldatavad tulud

...

Eelnõu algataja
Tori Vallavalitsus

Eelnõu ettekandja
Jana Malõh